

Βρυξέλλες, 19.12.2013
COM(2013) 897 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Αξιολόγηση του ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων (EQF)

**Εφαρμογή της σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με
τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου
μάθηση**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (EQF)¹ προωθεί τη διά βίου μάθηση και βελτιώνει την κινητικότητα των εκπαιδευομένων και των εργαζομένων, την απασχολησιμότητα και την κοινωνική ένταξη με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τα συστήματα προσόντων. Το EQF διευκολύνει τη σύγκριση και την αναγνώριση των προσόντων των εκατομμυρίων πτυχιούχων που αναζητούν νέες ευκαιρίες μάθησης ή εισέρχονται στην αγορά εργασίας στην Ευρώπη κάθε χρόνο. Για παράδειγμα, η Τσεχική Δημοκρατία απένειμε το 2012 900 τίτλους διαφορετικών επαγγελματικών προσόντων σε σχεδόν 150 000 μαθητές. Το ίδιο έτος σχεδόν 69000 τίτλοι νομοθετικά κατοχυρωμένων προσόντων απονεμήθηκαν σε περίπου 16,8 εκατομμύρια εκπαιδευόμενους στο ΗΒ.

Το EQF αποτελεί μια νέα προσέγγιση στην ευρωπαϊκή συνεργασία για τα προσόντα. Εισάγει οκτώ επίπεδα αναφοράς που περιγράφονται με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα, καλύπτοντας όλες τις μορφές και τα επίπεδα προσόντων. Η έμφαση αυτή στα μαθησιακά αποτελέσματα τοποθετεί τον εκπαιδευόμενο στο κέντρο και είναι σημαντική για τη σύγκριση και την αναγνώριση των προσόντων από διάφορες χώρες και διάφορα μαθησιακά πλαίσια.

Η Επιτροπή έχει επανειλημμένα τονίσει τη σημασία της στήριξης της συγκρισιμότητας των δεξιοτήτων και των προσόντων σε ολόκληρη την ΕΕ, ιδίως στο πλαίσιο των σημερινών υψηλών επιπέδων ανεργίας, καθώς κατ' αυτόν τον τρόπο καθίσταται ευκολότερη για τους εκπαιδευόμενους και τους εργαζομένους η αλλαγή χώρας και απασχόλησης. Η διευκόλυνση των εκπαιδευόμενων και των εργαζομένων να παρουσιάζουν τις δεξιότητες και τα τυπικά προσόντα που απέκτησαν σε τυπικό, μη τυπικό ή άτυπο μαθησιακό περιβάλλον είναι ιδιαίτερα σημαντική στο πλαίσιο των εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», «Νεολαία σε κίνηση», «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» και «Ψηφιακή ατζέντα», καθώς και του πακέτου για την απασχόληση «Στοχεύοντας σε μια ανάκαμψη με άφθονες θέσεις απασχόλησης» και της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης. Για να υποστηρίξει τις προσπάθειες αυτές και να διασφαλίσει ότι οι δεξιότητες και τα τυπικά προσόντα μπορούν εύκολα να αναγνωριστούν σε διασυνοριακό επίπεδο, η Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεσή της να δημιουργήσει έναν «Ευρωπαϊκό χώρο για δεξιότητες και προσόντα» ως μέρος της πρωτοβουλίας της «Ανασχεδιασμός της εκπαίδευσης».²

Το EQF ενθαρρύνει τις εθνικές κυβερνήσεις να καταστήσουν ευκολότερη και πιο διαφανή την αναγνώριση του EQF: 36 χώρες συμμετέχουν εθελοντικά στο EQF (τα 28 κράτη μέλη, πέντε υποψήφιες χώρες, καθώς και το Λιχτενστάιν, η Νορβηγία και η Ελβετία).

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει την έως τώρα εμπειρία του EQF και εξετάζει πιθανές επιπτώσεις στο μέλλον. Εξετάζεται αν η σύσταση στη σημερινή μορφή της μπορεί να αντιμετωπίσει νέες προκλήσεις που προκαλούνται από ταχείες κοινωνικοοικονομικές και τεχνολογικές αλλαγές, καθώς και το εάν ευνοεί την ευέλικτη μάθηση. Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται σε στιγμή ιδιαίτερης σημασίας για την αντιμετώπιση της υψηλής ανεργίας και του αυξανόμενου αριθμού των διαθέσιμων ευκαιριών εκπαίδευσης και προσόντων. Οι προκλήσεις περιλαμβάνουν την αύξηση του αριθμού των προσόντων που παρέχονται από ιδιωτικούς φορείς, τα περισσότερο διεθνή επαγγελματικά προσόντα και την πρόσφατη εμφάνιση μαζικών ανοικτών διαδικτυακών μαθημάτων (MOOC) που έχουν τη δυνατότητα προσέγγισης πολλών σπουδαστών. Η αξιολόγηση αυτή, μαζί με τις αξιολογήσεις του

¹ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/eqf_en.htm.

² COM(2012) 669 τελικό.

Europass και του EQAVET και την έκθεση προόδου σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, θα συμβάλει στον εντοπισμό των προκλήσεων και των πιθανών βελτιώσεων στον ευρωπαϊκό χώρο δεξιοτήτων και προσόντων.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

2.1. Τα κύρια χαρακτηριστικά του EQF

Τα ακόλουθα χαρακτηριστικά αποτελούν τον πυρήνα του EQF:

Οκτώ ευρωπαϊκά επίπεδα αναφοράς που ορίζονται με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα και είναι σε θέση να καλύπτουν όλους τους τύπους και τα επίπεδα προσόντων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τα επίπεδα του EQF 5, 6, 7 και 8 είναι συμβατά με τους περιγραφικούς δείκτες του σύντομου κύκλου προσόντων και τους τρεις κύκλους του πλαισίου προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΠΠ-EXTE)³.

Προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα.. Οι περιγραφικοί δείκτες επιπέδου εκφράζονται σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες και δεν συνδέονται με στοιχεία του μαθησιακού πλαισίου, όπως η διάρκεια μάθησης ή ο τόπος εγκατάστασης.

Κοινές αρχές για τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση εντός του ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων (EQF).

Για την εφαρμογή του EQF ιδρύθηκε μια συμβουλευτική ομάδα EQF (ΣΟ) και συστήθηκαν εθνικά σημεία συντονισμού (ΕΣΣ) στα κράτη μέλη.

Η συμβουλευτική ομάδα εξασφαλίζει τη συνολική συνοχή και προάγει τη διαφάνεια της διαδικασίας συσχετισμού των συστημάτων προσόντων με το EQF. Στο πλαίσιο του ρόλου υποστήριξης αυτής της διαδικασίας, η ΣΟ EQF ενέκρινε το 2009 δέκα κριτήρια για την αντιστοίχιση των επιπέδων εθνικών προσόντων με το EQF4. Αυτά βοήθησαν καθοριστεί μια κοινή προσέγγιση στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων της αντιστοίχισης στα ενδιαφερόμενα μέρη. Όλες οι χώρες χρησιμοποιούν αυτά τα κριτήρια για να καταρτίζουν τις εθνικές τους εκθέσεις αντιστοίχισης. Ορισμένα κριτήρια (ιδίως τα κριτήρια 3 και 4) θα μπορούσαν να ερμηνευθούν με διάφορους τρόπους και χρειάζονται περαιτέρω διευκρινίσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί η γενική συνοχή της διαδικασίας αντιστοίχισης.

Τα ΕΣΣ στηρίζουν και, σε συνδυασμό με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές, καθοδηγούν τη σχέση μεταξύ των εθνικών συστημάτων προσόντων και του EQF και προωθούν την ποιότητα και τη διαφάνεια της σχέσης αυτής.

2.2. Επιτάχυνση της εφαρμογής: χρειάζεται νέα συναίσθηση του επείγοντος

Η σύσταση περιλαμβάνει δύο προθεσμίες:

³ <http://www.ehea.info/Uploads/qualification/QF-EHEA-May2005.pdf>.

⁴ http://ec.europa.eu/eqf/documentation_en.htm

2010: τα κράτη μέλη πρέπει να συνδέσουν τα εθνικά τους συστήματα προσόντων με το EQF, ιδίως με την αντιστοίχιση των επιπέδων προσόντων με τα επίπεδα του EQF και, εφόσον απαιτείται, να αναπτύξουν εθνικά πλαίσια προσόντων.

2012: όλα τα νέα πιστοποιητικά προσόντων, διπλώματα και έγγραφα «Europass» που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές πρέπει να περιέχουν σαφή παραπομπή στο αντίστοιχο επίπεδο του EQF.

Το ορόσημο του 2010

Έως το 2010 τέσσερα κράτη μέλη είχαν συνδέσει τα εθνικά τους συστήματα προσόντων με το EQF. Τρία από αυτά εφάρμοζαν ήδη ένα εθνικό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΘΠΠ).

Έως τον Ιούνιο του 2013, είκοσι κράτη μέλη είχαν παρουσιάσει τις εθνικές τους εκθέσεις σχετικά με την αντιστοίχιση με το EQF. Οι υπόλοιπες χώρες (οκτώ κράτη μέλη, τέσσερις υποψήφιες χώρες και η Νορβηγία) σχεδιάζουν να ολοκληρώσουν την αντιστοίχισή τους το 2013-4.

Εως το τέλος του 2010	FR, IE, MT, UK
2011	BE-vl, CZ, DK, EE, LT, LV, NL, PT
2012	AT, DE, HR, LU
2013	BG, IT, PL, SI
Υπολείπεται αντιστοίχιση από	Κράτη μέλη: BE-fr, BE-de, EL, ES, FI, HU, KY, RO, SE, SK, Υποψήφιες χώρες: IS, ME, MK, TK Χώρα του ΕΟΧ: NO

Πίνακας 1 — Επισκόπηση της εφαρμογής του πρώτου ορόσημου της σύστασης για το EQF, Σεπτέμβριος 2013

Αυτό καταδεικνύει ότι η σύσταση προκαλεί μεταρρυθμίσεις — για παράδειγμα, την ανάπτυξη ολοκληρωμένων εθνικών πλαισίων προσόντων βάσει των μαθησιακών αποτελεσμάτων — οι οποίες απαιτούν σημαντική πολιτική και τεχνική δέσμευση από διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη. Τέτοιου είδους εξελίξεις απαιτούν χρόνο. Ως εκ τούτου, παρά τη ρητή εθνική δέσμευση για το EQF, η καθυστέρηση στην εφαρμογή της είναι ορατή. Προς αποφυγή περαιτέρω καθυστερήσεων, όλες οι χώρες θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη διαδικασία αντιστοίχισής τους μέχρι το τέλος του 2014 και να εφαρμόσουν ταχύτερα τη σύσταση. Η Επιτροπή θα ενισχύσει την παρακολούθηση της εφαρμογής του EQF σε εθνικό επίπεδο, ενδεχομένως μέσω διμερών ανταλλαγών, ώστε να βοηθήσει τις επιμέρους χώρες να υπερνικήσουν τα ειδικά τους προβλήματα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι μια έκθεση αντιστοίχισης αποτελεί συνοπτική εικόνα του συστήματος προσόντων μιας χώρας, ενώ η αντιστοίχιση αποτελεί μια συνεχή διαδικασία προβληματισμού σχετικά με την αλλαγή των συστημάτων προσόντων. Επομένως, οι εν λόγω χώρες θα πρέπει να επανεξετάζουν τακτικά τις εκθέσεις σχετικά με την αντιστοίχιση και να ενημερώνουν τη ΣΟ σχετικά με τυχόν αλλαγές, καθώς και με τον τρόπο με τον οποίο ανταποκρίνονται στις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών. Η ΣΟ θα πρέπει να

καθορίζει τα κριτήρια και τις διαδικασίες για την παρακολούθηση των εξελίξεων στα εθνικά συστήματα EQF και του αντικτύπου τους στην αντιστοίχιση.

Το ορόσημο του 2012

Το δεύτερο στάδιο έχει το πλεονέκτημα ότι φέρνει το EQF απευθείας στους εκπαιδευόμενους, στους εργαζόμενους, στα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και στους εργοδότες. Η συμπερίληψη των επιπέδων του EQF στα επαγγελματικά προσόντα και τα συμπληρώματά τους αποτελεί σημαντικό βήμα προς τη διευκόλυνση της καλύτερης σύγκρισης των προσόντων σε διασυνοριακό επίπεδο.

Η μη τήρηση του ορόσημου αναφοράς προκάλεσε σημαντικές καθυστερήσεις στην επίτευξη του δεύτερου αυτού ορόσημου. Μόνο μία χώρα συμπεριέλαβε τα επίπεδα EQF στα παραρτήματα Europass το 2012. Δύο χώρες συμπεριέλαβαν τα επίπεδα EQF στις βάσεις δεδομένων προσόντων. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2013, τρεις χώρες είχαν απονεμίσει πιστοποιητικά προσόντων που περιείχαν αναφορά σε επίπεδο EQF και πέντε χώρες είχαν ξεκινήσει να συμπεριλαμβάνουν επίπεδα EQF στα παραρτήματα Europass. Έξι περαιτέρω χώρες σχεδιάζουν να ξεκινήσουν ανάλογες πρακτικές το 2013-14.

	Τέλη 2012	Σεπτ. 2013
Επίπεδο EQF που περιλαμβάνεται στους νέους τίτλους σπουδών και στα διπλώματα		CZ, DK, LT
Επίπεδο EQF που περιλαμβάνεται στα παραρτήματα Europass — Συμπλήρωμα διπλώματος (ds) και/ή παράρτημα πιστοποιητικού (cs)	FR (cs)	CZ (cs), DK (ds), EE (ds), IE (ds)
Επίπεδο EQF που περιλαμβάνεται στις εθνικές βάσεις δεδομένων προσόντων	FR, UK	CZ, DK

Πίνακας 2: Επισκόπηση της υλοποίησης του δεύτερου ορόσημου της σύστασης EQF

Η επίτευξη του δεύτερου ορόσημου είναι πλέον επείγουσα. Η συμπερίληψη των επιπέδων EQF και η σαφής περιγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτώνται παρέχει ένα ισχυρό εργαλείο στους πολίτες ώστε να υπάρχει καλύτερη επικοινωνία σχετικά με το επίπεδο και την ποικιλία των δεξιοτήτων και των προσόντων τους. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε περιόδους κρίσης. Είναι πλέον επείγουσα ανάγκη να επιταχυνθεί η δουλειά σε εθνικό επίπεδο ώστε να εξασφαλιστεί ότι μέχρι το τέλος του 2014 τουλάχιστον το ένα τέταρτο όλων των πιστοποιητικών προσόντων που χορηγούνται στην Ευρώπη να περιλαμβάνουν μια αναφορά στο EQF.

Οι χώρες προσεγγίζουν το δεύτερο ορόσημο με διαφορετικό τρόπο. Οι περισσότερες εθνικές αρχές εξετάζουν τεχνικές λύσεις οι οποίες θα χρησιμοποιούνται συστηματικά σε εθνικό επίπεδο. Άλλες επαφίενται στα ιδρύματα που απονέμουν τίτλους προσόντων να αποφασίσουν εάν και πώς θα περιλαμβάνουν τα επίπεδα του EQF στα πιστοποιητικά, στα πτυχία, στα παραρτήματα Europass και στις βάσεις δεδομένων προσόντων. Συνολικά, οι χώρες συμφωνούν ότι χρειάζεται μια κοινή προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ για να εξασφαλιστεί το ίδιο επίπεδο διαφάνειας για όλους τους εκπαιδευόμενους και εργαζόμενους. Η ΣΟ θα πρέπει να αναπτύξει μια τέτοια κοινή προσέγγιση.

2.3 Ένα συνεκτικό σύστημα

Η δομή οκτώ επιπέδων του EQF ισχύει για τα εθνικά συστήματα προσόντων καθώς και για τις ανάγκες των ενδιαφερομένων μερών. Οι περισσότερες χώρες διαθέτουν ή αναπτύσσουν ολοκληρωμένα εθνικά πλαίσια προσόντων που καλύπτουν όλα τα είδη και όλα τα επίπεδα προσόντων στα τυπικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ο αριθμός των επιπέδων στα εθνικά πλαίσια προσόντων εξαρτάται από τις εθνικές ανάγκες.

Οι γενικές αρχές και η αρχιτεκτονική του EQF — ο ορισμός του «επαγγελματικού προσόντος» και τα επίπεδα βάσει των μαθησιακών αποτελεσμάτων — διευκολύνουν τη σύγκριση των προσόντων. Ωστόσο, σε μελλοντικές βελτιώσεις θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένα σημαντικά ζητήματα:

1. Ενώ το EQF στοχεύει να γίνει ένα σημείο αναφοράς για όλα τα προσόντα στην Ευρώπη, ανεξαρτήτως του ποιος φορέας τα χορηγεί, τα περισσότερα εθνικά πλαίσια προσόντων περιορίζονται σε τίτλους σπουδών που χορηγούνται από δημόσια ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Λίγα μόνο εθνικά πλαίσια προσόντων καλύπτουν τίτλους σπουδών που χορηγούνται εκτός των επίσημων συστημάτων, για παράδειγμα στον ιδιωτικό τομέα, οι οποίοι συχνά είναι σημαντικοί για την αγορά εργασίας. Η κύρια πρόκληση είναι να εξασφαλιστεί ότι όλα τα προσόντα στα εθνικά πλαίσια προσόντων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αποκτώνται μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης, είναι αξιόπιστα και καλύπτουν τις βασικές απαιτήσεις ποιότητας. Η ΣΟ θα πρέπει να δώσει κατευθύνσεις σχετικά με τα κοινά κριτήρια που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τη συμπερίληψη των προσόντων σε εθνικά πλαίσια προσόντων.
2. Τα τρέχοντα χαρακτηριστικά του EQF ενδέχεται να μην είναι κατάλληλα για τις νέες εξελίξεις. Νέες πρακτικές, όπως η μεικτή μάθηση, χρησιμοποιούνται όλο και πιο συχνά. Τα MOOC αποτελούν πρόσφατη ανάπτυξη στον τομέα της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως και δίνουν τη δυνατότητα να οργανωθεί η μάθηση πέρα από σύνορα και χρονικές ζώνες, οπουδήποτε υπάρχει σύνδεση με το διαδίκτυο.
Πιστοποιητικά προσόντων επίσης χορηγούνται από διεθνείς οργανισμούς και πολυεθνικές εταιρείες σε διάφορες χώρες εντός και εκτός Ευρώπης. Ορισμένες χώρες τα έχουν συμπεριλάβει στα εθνικά πλαίσια προσόντων τους, αλλά όχι πάντα με το ίδιο επίπεδο EQF. Τα ζητήματα αυτά υπαγορεύουν μια προσέγγιση της αντιστοίχισης με το EQF από όλες τις χώρες, ώστε να αποφευχθεί η σύγχυση στους εργοδότες και τους κατόχους τίτλων προσόντων.
3. Οι περιγραφικοί δείκτες επιπέδων του EQF για τις «γνώσεις» και τις «δεξιότητες» ανταποκρίνονται στους εθνικούς δείκτες περιγραφής. Ωστόσο, ο περιγραφικός δείκτης των «ικανοτήτων» είναι περισσότερο προβληματικός, καθώς ο περιγραφικός δείκτης που περιλαμβάνεται στο παράρτημα II δεν είναι απολύτως συμβατός με τον ορισμό της «ικανότητας» στο παράρτημα I. Ο περιγραφικός δείκτης «ικανότητες» θα πρέπει, συνεπώς, να αποσαφηνισθεί.
4. Οι κοινές αρχές για τη διασφάλιση της ποιότητας έχουν βοηθήσει τις χώρες όπου συντελείται η διαδικασία αντιστοίχισης. Αν και οι αρχές αυτές είχαν στόχο να καλύψουν μόνο την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και τα προσόντα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αναμφισβήτητα αφορούν και άλλους τίτλους σπουδών. Οι

δυνατότητές τους ως εργαλείων καθοδήγησης για όλα τα επίπεδα και κάθε είδους προσόντα πρέπει να καταστούν σαφείς.

5. Ορισμένα ζητήματα που έχουν συζητηθεί διεξοδικότερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετίζονται με προσόντα επιπέδων 2–3 του EQF – προσόντα απολυτηρίου υποχρεωτικής εκπαίδευσης και στα προσόντα επιπέδων 3-5 του EQF – συμπεριλαμβανομένων των προσόντων απολυτηρίου επιπέδου που παρέχει πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και σε προσόντα αρχιτεχνιτών.

Σύμφωνα με την Σύμβαση της Λισαβόνας για την αναγνώριση των προσόντων, τα προσόντα απολυτηρίου που δίνουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι σε γενικές γραμμές ισοδύναμα, παρέχοντας πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εντός και εκτός Ευρώπης. Η συσχέτιση των εν λόγω προσόντων με τα διαφορετικά επίπεδα του EQF υποδηλώνει διαφορά στο επίπεδο των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται, η οποία μπορεί αποτελέσει εμπόδιο στην κινητικότητα των ατόμων που τελειώνουν το σχολείο και που επιθυμούν να αποκτήσουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε άλλη χώρα.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, εθνικά προσόντα με την ίδια ονομασία/τίτλο διαφοροποιούνται ως προς το περιεχόμενο και την πολυπλοκότητα. Σε άλλες περιπτώσεις, διάφορες χώρες έχουν διαφορετικές ερμηνείες για το πώς θα πρέπει να συσχετίζονται τα μαθησιακά αποτελέσματα με τα επίπεδα EQF. Οι διαφορές αυτές, ακόμη και αν είναι θεμιτές, δεν θα είναι κατανοητές από τους πολίτες, για τους οποίους ο τίτλος του προσόντος παραμένει ίδιος και θα πρέπει, συνεπώς, να αποτελεί παρόμοιο προσόν. Η ανταλλαγή πληροφοριών και η έκδοση οδηγιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα πρέπει να συνεχίσουν να έχουν ως στόχο να γίνονται οι αποφάσεις αντιστοίχισης κατανοητές και αξιόπιστες.

6. Ο σχεδιασμός του EQF είναι πλήρως συμβατός με το ΠΠ-EXTE. Η συνοχή της εφαρμογής εξασφαλίζεται, ειδικότερα, επειδή το Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣτΕ) συμμετέχει σε ΣΟ και συνεδριάσεις των ΕΣΕ και η Επιτροπή συμμετέχει σε συνεδριάσεις ΠΠ-EXTE. Η συνοχή αυτή έδωσε τη δυνατότητα στις περισσότερες χώρες για να πραγματοποιήσουν με μια ενιαία διαδικασία την αντιστοίχισή τους με το EQF και την αυτοπιστοποίηση σύμφωνα με το ΠΠ-EXTE, καθώς και να υποβάλουν μια ενιαία έκθεση που καλύπτει τα κριτήρια των δύο αυτών διαδικασιών. Πολλές χώρες της Μπολόνια εκτός EQF έχουν επίσης αναπτύξει εθνικά πλαίσια προσόντων δια βίου μάθησης με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα. Θα ήταν χρήσιμο να αξιολογηθούν οι απόψεις των χωρών για την προστιθέμενη αξία των δύο γενικών ευρωπαϊκών πλαισίων προσόντων.

2.4 Το EQF ως κεντρικό εργαλείο για την αναγνώριση των προσόντων και τη διασφάλιση της διαφάνειας

Το EQF αφορά όλα τα επίπεδα και τύπους προσόντων. Η συνοχή μεταξύ του EQF και άλλων ευρωπαϊκών πολιτικών και εργαλείων⁵ που στοχεύουν στη βελτίωση της διαφάνειας των δεξιοτήτων και των προσόντων (όπως το ΠΠ-EXTE, το Europass, το ECTS, το ECVET, η οδηγία 2005/36, τα ESCO, η επικύρωση της άτυπης και μη τυπικής μάθησης), καθώς και τα

⁵ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/mobility_en.htm.

πλαίσια και οι αρχές διασφάλισης της ποιότητας (EQAVET και ESG) είναι θεμελιώδης για την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπό τους. Αυτά διευκολύνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και προωθούν τη δια βίου μάθηση και ορισμένα μοιράζονται την ίδια προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Το EQF και τα ευρωπαϊκά συστήματα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων, και συγκεκριμένα το ECTS και το ECVET, είναι συνεκτικά όσον αφορά τις αρχές που τα διέπουν, αλλά δεν έχουν ακόμη εναρμονιστεί πλήρως στην πρακτική εφαρμογή τους. Το ECTS χρησιμοποιείται στο περίπου 75 % των μαθημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ενώ τα περισσότερα προγράμματα περιγράφονται πλέον σε σχέση με τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, η πρόκληση είναι να επεκταθούν τα μαθησιακά αποτελέσματα στον σχεδιασμό και την αξιολόγηση των προγραμμάτων. Η εν εξελίξει αναθεώρηση του οδηγού για το ECTS θα παράσχει πρόσθετη ευρωπαϊκή καθοδήγηση. Το ECVET βασίζεται πλήρως στα μαθησιακά αποτελέσματα αλλά βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο υλοποίησης.

Οι κοινές αρχές του EQF για τη διασφάλιση της ποιότητας είναι, σε γενικές γραμμές, συμβατές με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές (ESG), όπως και με το EQAVET. Ωστόσο, οι αρχές και των τριών εργαλείων αναφέρονται μόνο σε γενικές γραμμές στη διασφάλιση ποιότητας στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και δεν παρέχουν συγκεκριμένη καθοδήγηση για την εξασφάλιση της ποιότητας της προσέγγισης που βασίζεται στα μαθησιακά αποτελέσματα, των προσόντων και των πλαισίων προσόντων. Οι εν εξελίξει αξιολογήσεις του EQF, του EQAVET και η αναθεώρηση των ESG θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να προσδιορίσουν το πού μπορούν να επιτευχθούν περαιτέρω συνέργειες μεταξύ ευρωπαϊκών πλαισίων προσόντων και των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας.

Το EQF είναι σύμφωνο με τη σύμβαση αναγνώρισης της Λισαβόνας (LRC),⁶ η οποία διευκολύνει την αναγνώριση των προσόντων και την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ευρώπη. Το δευτερεύον κείμενο της σύμβασης αναγνώρισης σχετικά με τη χρήση των πλαισίων προσόντων στην αναγνώριση των ξένων τίτλων προσόντων, το οποίο εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 2013, ενθαρρύνει στενότερους δεσμούς μεταξύ των πλαισίων προσόντων και της αναγνώρισης των τίτλων προσόντων για περαιτέρω μαθησιακούς σκοπούς. Εντούτοις, η πρακτική αναγνώρισης σε θεσμικό επίπεδο σπανίως λαμβάνει υπόψη τα πλαίσια προσόντων και την αύξηση της διαφάνειας που επέφεραν τα ευρωπαϊκά πλαίσια.

Υπάρχει μικρότερη συνοχή με την οδηγία για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. Η οδηγία λειτουργεί με πέντε επίπεδα και κριτήρια, όπως η διάρκεια των μαθημάτων, για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων στην αγορά εργασίας, ενώ το EQF διαθέτει οκτώ επίπεδα τα οποία βασίζονται στα μαθησιακά αποτελέσματα. Αυτό έχει προκαλέσει αβεβαιότητα μεταξύ των ενδιαφερομένων. Ως εκ τούτου, η νέα οδηγία⁷ προβλέπει συνέργειες με το EQF. Διατηρεί το σύστημα εισαγωγής πέντε επιπέδων, αλλά καθιστά δυνατή τη δημιουργία «κοινών πλαισίων εκπαίδευσης» που επιτρέπουν στις χώρες να συμφωνήσουν για τα ελάχιστα επίπεδα γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που συνδέονται με τα επίπεδα του EQF. Με βάση αυτό, οι χώρες θα μπορούν να αναγνωρίζουν αυτομάτως τα επαγγελματικά προσόντα.

Η σύσταση προβλέπει στενή σχέση με το Europass. Τα παραρτήματα Europass θα πρέπει να παραπέμπουν στο αντίστοιχο επίπεδο του EQF, αλλά αυτό σπάνια συμβαίνει λόγω της περιορισμένης εφαρμογής του δεύτερου ορόσημου του EQF.

⁶ ETS 165 — Recognition Qualifications 1997 Higher Education in the European Region, 11.IV.1997.

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52011PC0883:EL:NOT>

Τέλος, υπάρχουν στενοί δεσμοί μεταξύ της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής πολυγλωσσικής ταξινόμησης δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων (ESCO) και του EQF. Τα προσόντα που συνδέονται με το EQF θα συμπεριλαμβάνονται έμμεσα στην ESCO. Αυτό θα γίνει μέσω της πύλης του EQF, η οποία θα συνδέεται με τις εθνικές βάσεις δεδομένων προσόντων. Τα διεθνή προσόντα τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα εθνικά πλαίσια προσόντων θα περιλαμβάνονται άμεσα στην ESCO. Η προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα που ακολουθείται στο EQF και την ESCO θα πρέπει να συντονίζεται.

2.5 Διακυβέρνηση

Το EQF συντονίζεται από τη ΣΟ και τα ΕΣΣ.

Η ΣΟ αποτελείται από εκπροσώπους:

- 36 χωρών (28 κράτη μέλη, πέντε υποψήφιες χώρες, Λιχτενστάιν, Νορβηγία και Ελβετία)·
- των ευρωπαϊκών κοινωνικών εταίρων (ETUC, BusinessEurope, UAEPME, CEEP)·
- των ευρωπαϊκών κεντρικών οργανώσεων που απονέμουν τίτλους επαγγελματικών προσόντων (Eurochambres, EUCIS-LLL, EUA)· και
- άλλων ενδιαφερόμενων μερών (δημόσιοι οργανισμοί απασχόλησης, ένωση ευρωπαϊκών φοιτητών, ευρωπαϊκό κέντρο εθελοντισμού, φόρουμ «νεολαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης»).

Το Συμβούλιο της Ευρώπης συμμετέχει στη συμβουλευτική ομάδα για να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του EQF και του ΠΠ-EXTE.

Το Cedefop και το ευρωπαϊκό ίδρυμα κατάρτισης υποστηρίζουν τη ΣΟ.

Η ΣΟ παρέχει αποτελεσματική καθοδήγηση για τις εθνικές διαδικασίες αντιστοίχισης και οικοδομεί εμπιστοσύνη και κατανόηση μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών. Η εντολή της παρατάθηκε το 2012, ώστε να παρακολουθήσει την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης⁸. Αυτό αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των πλαισίων τυπικών προσόντων και των ρυθμίσεων επικύρωσης, οι οποίες δεν έχουν ακόμα αναπτυχθεί στις περισσότερες χώρες.

ΕΣΣ έχουν συσταθεί σε 36 χώρες. Βρίσκονται σε διάφορα θεσμικά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων υπουργείων, εθνικών οργανισμών, εθνικών αρχών προσόντων, εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων και εκπαιδευτικών κέντρων πληροφόρησης. Η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το πόσο στενά συνδέονται με την εθνική διαχείριση της διαδικασίας ΕΘΠΠ/EQF. Τα ΕΣΣ επικεντρώνουν τις περισσότερες από τις δραστηριότητές τους στην επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, αλλά θεωρούν ότι οι επαφές με τους κοινωνικούς εταίρους είναι δύσκολες και δεν διαθέτουν εμπειρογνωμοσύνη όσον αφορά την επικοινωνία με το ευρύ κοινό. Οι εθνικές αρχές θα πρέπει να αξιολογήσουν τον τρόπο με τον οποίο τα ΕΣΣ θα μπορούσαν να βελτιώσουν την επικοινωνία με τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη και να θέσουν σε εφαρμογή στρατηγικές επικοινωνίας.

Παρόλο που τα ΕΣΣ έχουν χρησιμοποιήσει μόνο το 75 % περίπου του διαθέσιμου προϋπολογισμού τους κατά τα τρία τελευταία έτη λόγω αρχικών οργανωτικών δυσχερειών και αλλαγών στα χρονοδιαγράμματα αντιστοίχισης, οι δραστηριότητές τους θεωρήθηκαν αποφασιστικές για την εφαρμογή του EQF σε εθνικό επίπεδο.

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:398:0001:0005:EL:PDF>

Η πύλη του EQF μεταδίδει πληροφορίες σχετικά με το EQF και τα αποτελέσματα των εθνικών διαδικασιών αντιστοίχισης. Καθιστά δυνατή τη σύγκριση των εθνικών επιπέδων προσόντων με το EQF και την αναζήτηση με βάση τα προσόντα. Η λειτουργία της σύγκρισης δείχνει πληροφορίες σχετικά με εννέα από τις είκοσι χώρες που έχουν μπει στη διαδικασία αντιστοίχισης. Η αναζήτηση βάσει μεμονωμένων προσόντων θα είναι δυνατή μόνο στο τέλος του 2013. Το γεγονός ότι δεν υπάρχουν ακόμη σε όλες τις χώρες εθνικές βάσεις δεδομένων προσόντων και ότι οι υπάρχουσες δεν καλύπτουν όλα τα προσόντα στα εθνικά πλαίσια προσόντων αποτελεί σημαντική πρόκληση. Η πύλη χρειάζεται τη συμμετοχή μιας κρίσιμης πλειονότητας χωρών, έτσι ώστε να μπορέσει να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της.

2.6 Αντίκτυπος και βιωσιμότητα

Αν και δεν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο του EQF για τη διά βίου μάθηση και την κινητικότητα και η εφαρμογή του βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, η στροφή προς την προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι μείζονος σημασίας. Προετοίμασε τον δρόμο για πιο ευέλικτες μεθόδους μάθησης και για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

Ο αντίκτυπος του EQF δεν περιορίζεται στις 36 συμμετέχουσες χώρες. Πολλές χώρες εταιρικής σχέσης με την ΕΕ υιοθέτησαν έννοιες του EQF για τις δικές τους εθνικές και περιφερειακές εξελίξεις και χώρες από άλλες περιοχές του κόσμου επιθυμούν να έρθουν σε διάλογο για το EQF.

Δεδομένου του επιπέδου πολιτικής δέσμευσης για το EQF, το κοινό εργαλείο αναφοράς θα είναι βιώσιμο χωρίς ευρωπαϊκή χρηματοδοτική στήριξη, αλλά τα ενδιαφερόμενα μέρη αντιλαμβάνονται ότι ο ισχυρός συντονισμός σε επίπεδο ΕΕ είναι απαραίτητος για τη συνεκτική και διαφανή υλοποίησή του.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα ευρήματα επιβεβαιώνουν ότι το EQF είναι ευρέως αποδεκτό ως σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη πλαισίων προσόντων, την εφαρμογή της προσέγγισης με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα και την ενίσχυση της διαφάνειας και της αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων. Θα μπορούσε να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στον μελλοντικό ευρωπαϊκό χώρο δεξιοτήτων και προσόντων. Ωστόσο, οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση έχουν δημιουργήσει μια αίσθηση επείγουσας ανάγκης. Η ΕΕ πρέπει να δώσει τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους και τους εργαζομένους να καταστήσουν τις δεξιότητές τους πιο ορατές ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο τις έχουν αποκτήσει. Πρέπει να καταστήσει το EQF πλήρως λειτουργικό το συντομότερο δυνατόν.

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, η Επιτροπή προτείνει να εξεταστούν τα ακόλουθα μέτρα για να βελτιωθούν η καταλληλότητα, η αποτελεσματικότητα και ο αντίκτυπος του EQF:

Επιτάχυνση της αντιστοίχισης με το EQF και της ανάπτυξης εθνικών πλαισίων προσόντων

Όλες οι χώρες πρέπει να αναπτύξουν ισχυρά εθνικά πλαίσια προσόντων (ΕΘΠΠ) που να είναι κατανοητά και να χρησιμοποιούνται από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Θα πρέπει να στηριχθούν σε εθνικές διαβουλεύσεις, να καθιερώσουν μια ευρεία συναίνεση σχετικά με τον τρόπο με τον

οποίο τα εθνικά προσόντα συνδέονται με το EQF και να εργαστούν για την ολοκλήρωση της πρώτης τους έκθεσης αντιστοίχισης το 2014.

Ενίσχυση του ρόλου και του αντικτύπου των πλαισίων προσόντων με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

Οι κυβερνήσεις πρέπει να αναλάβουν τη δέσμευση να χρησιμοποιήσουν την προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα για όλα τα υποσυστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης εφαρμόζοντας ολοκληρωμένα εθνικά πλαίσια προσόντων (ΕΘΠΠ) που περιλαμβάνουν τίτλους σπουδών που χορηγούνται τόσο εντός όσο και εκτός των παραδοσιακών συστημάτων τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα εθνικά πλαίσια προσόντων θα πρέπει να ενταχθούν στις πολιτικές γενικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα πρέπει να αποσαφηνισθεί ο περιγραφικός δείκτης «ικανότητες» στα παραρτήματα I και II στη σύσταση.

Ενίσχυση της διαφανούς και συνεκτικής αντιστοίχισης με το EQF, λαμβανομένης υπόψη της μεταβαλλόμενης φύσης των συστημάτων προσόντων

Η αντιστοίχιση πρέπει να θεωρείται περισσότερο ως συνεχής διαδικασία και δεν θα πρέπει να περιορίζεται στην υποβολή μίας έκθεσης αντιστοίχισης. Η ΣΟ θα πρέπει να παράσχει κατευθύνσεις όσον αφορά τα κριτήρια 3 και 4 και να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την παρακολούθηση των εκθέσεων αντιστοίχισης στο μέλλον. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει ενισχυμένη παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο οι χώρες λαμβάνουν υπόψη τις παρατηρήσεις της ΣΟ για τις εθνικές εκθέσεις σχετικά με την αντιστοίχιση και την αντιμετώπιση ασυνεπειών αντιστοίχισης μεταξύ χωρών. Η ΣΟ θα πρέπει επίσης να υποστηρίξει την επικοινωνία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την αντιμετώπιση ζητημάτων αντιστοίχισης.

Ενίσχυση του συνδέσμου μεταξύ της ευρωπαϊκής διασφάλισης της ποιότητας και των πλαισίων προσόντων

Οι κοινές αρχές του EQF για τη διασφάλιση της ποιότητας, το EQAVET και οι ESG θα πρέπει να γίνουν πιο συνεκτικά και να υποστηρίξουν την προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα με σκοπό την ανάπτυξη συνεκτικών αρχών διασφάλισης της ποιότητας για τη διά βίου μάθηση. Πέραν της μεγαλύτερης εμπιστοσύνης στα προσόντα, των πλαισίων προσόντων και της αντιστοίχισης με το EQF, αυτό θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε αυξημένη εμπιστοσύνη και καλύτερη διαπερατότητα μεταξύ των υποσυστημάτων της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Βελτίωση της επικοινωνίας σχετικά με το EQF για την καλύτερη προσέγγιση των εκπαιδευόμενων, των εργαζομένων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών και ενημέρωση σχετικά με τις παροχές του EQF

Έχοντας προβεί σε αντιστοίχιση των προσόντων τους με το EQF, οι χώρες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλα τα νέα πιστοποιητικά, τα διπλώματα και τα παραρτήματα Europass περιλαμβάνουν παραπομπή στο αντίστοιχο επίπεδο του EQF. Οι χώρες θα πρέπει να δημιουργήσουν εθνικά μητρώα/βάσεις δεδομένων προσόντων και να τα συνδέσουν με την πύλη του EQF. Η πύλη του EQF θα πρέπει να συνδεθεί με την ευρωπαϊκή πύλη για τις ευκαιρίες μάθησης (PLOTEUS) και την ESCO. Η Επιτροπή θα διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο τα διαδικτυακά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιούνται για την προσφορά υπηρεσιών σχετικά με δεξιότητες στους εκπαιδευόμενους, στους εργαζόμενους και σε άλλα

ενδιαφερόμενα μέρη για την υποστήριξη της κινητικότητας, της διά βίου μάθησης και της απασχολησιμότητας.

Καλύτερη χρήση του EQF σε πολιτικές και εργαλεία για την κινητικότητα και τη διά βίου μάθηση

Το EQF μπορεί να ενεργήσει ως κόμβος με τον οποίο συνδέονται άλλες ευρωπαϊκές πολιτικές και εργαλεία, όπως η μεταφορά και η αναγνώριση ακαδημαϊκών μονάδων. Τα πλαίσια προσόντων και τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων που βασίζονται στα μαθησιακά αποτελέσματα διευκολύνουν πιο ευέλικτους ατομικούς διαύλους μάθησης σε διάφορους οργανισμούς, τομείς και χώρες. Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να ενισχύσουν και να επεξηγήσουν τους δεσμούς μεταξύ του EQF και του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων. Οι χώρες θα πρέπει να αυξήσουν τη χρήση του EQF ως επιπλέον πηγής πληροφοριών για τις αρμόδιες αρχές που εξετάζουν την αναγνώριση των τίτλων προσόντων που χορηγούνται σε άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο της οδηγίας για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και στις χώρες ΕΚ 2020 στο πλαίσιο της Σύμβασης της Λισαβόνας για την αναγνώριση προσόντων.

Αποσαφήνιση του ρόλου του EQF όσον αφορά τα διεθνή προσόντα και για χώρες και περιφέρειες εκτός Ευρώπης

Το EQF χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο ως σημείο αναφοράς για τη σύγκριση προσόντων. Η υφιστάμενη διαδικασία αντιστοίχισης και τα κριτήρια πρέπει να διασφαλίζουν ότι το EQF καλύπτει όλα τα είδη των προσόντων, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών προσόντων. Θα πρέπει επίσης να διερευνηθεί περαιτέρω πώς θα μπορούσε το EQF να υποστηρίξει τη σύγκριση και την αναγνώριση των προσόντων που αποκτώνται εκτός Ευρώπης.

Ανάπτυξη του EQF για την καλύτερη προσαρμογή του στις τρέχουσες εξελίξεις στη διαδικτυακή μάθηση και στα διεθνή προσόντα

Το EQF θα πρέπει να καλύπτει τα διεθνή προσόντα και προσόντα που περιλαμβάνουν μαθήματα που πραγματοποιήθηκαν σε διαφορετικές χώρες ή που συνδυάζουν την πρόσωπο με πρόσωπο μάθηση με τη μάθηση μέσω διαδικτύου. Το EQF μπορεί να αποτελέσει ένα πραγματικά ολοκληρωμένο πλαίσιο εφόσον προσαρμοστεί στις νέες εξελίξεις και παραμείνει ικανό να προλαβαίνει τις αλλαγές στην παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ο «ανασχεδιασμός της εκπαίδευσης» τόνισε τον ρόλο της εκπαίδευσης στην οικονομική ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Μια από τις προτάσεις του αφορά τη διενέργεια διερευνητικών εργασιών για περαιτέρω συνέργειες μεταξύ των εργαλείων της ΕΕ για τη διαφάνεια και της αναγνώρισης δεξιοτήτων και προσόντων. Αυτό θα πρέπει να στοχεύσει προς την οικοδόμηση ενός ευρωπαϊκού χώρου δεξιοτήτων και προσόντων όπου όλοι θα μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα και να εξασφαλίζουν γρήγορα την αναγνώριση

των προσόντων τους και των ικανοτήτων τους για περαιτέρω μάθηση και για να γίνονται κατανοητά από τους εργοδότες.

Η Επιτροπή θα συζητήσει τα συμπεράσματα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση κατά τη δημόσια συζήτηση για τον ευρωπαϊκό χώρο δεξιοτήτων και προσόντων τον χειμώνα του 2013/4 με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Βάσει των συμπερασμάτων της εν λόγω δημόσιας συζήτησης και μιας εκτίμησης αντικτύπου, η Επιτροπή είναι πιθανό να εξετάσει την υποβολή πρότασης αναθεώρησης της τρέχουσας νομικής βάσης του EQF — (2008/C 111/01) Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008.